Per Manel Larrosa

De Marcet a Bustos: dos alcaldes i l'Estat

Aquests dies, en plenes obres del gasoducte de Martorell a Figueres que travessen cruelment el nostre terme municipal pels millors espais preservats ambientalment, podem fer una comparança d'actituds front el poder de l'Estat.

L'alcalde Marcet ens recorda en les seves memòries (Mi Ciudad y yo) com va fer quadrar el General Director de la Guardia Civil que pretenia llicència d'obres per a la construcció de la residència del quarter del carrer de Vilarrúbies en una línia que l'arquitecte municipal Bracons no informava favorablement. El General va admetre que, com a representant de l'Estat, havia de ser el primer en complir la normativa i els criteris municipals per a donar exemple.

Tot això succeïa en una època en que un ajuntament es considerava administració menor i supeditada al poder superior de l'Estat. No pas com avui dia, que les diferents administracions són totes elles respectables en l'àmbit de les seves competències, totes representatives i totes elegides.

Aquest exercici d'autoritat, que l'alcalde Marcet refereix com un resistència a una pressió que en aquella època semblava legitimada, avui ens apareix com un exemple del que hauria d'haver fet l'Ajuntament de Sabadell en l'autorització del pas el gasoducte i en la definició de les condicions de treball per a fer-lo possible: traça i impacte del treball, dues qüestions decisives.

La part nord de Sabadell compta amb proteccions legals aprovades en els plans urbanístics i en el Pla Territorial Regional, ambdues aprovades per part de la Generalitat. Tant és així, que si un pagès preveu rompre un trosset de bosc per obrir un conreu se les haurà molt difícils davant les proteccions vigents. Hi ha, fins i tot, espais especialment protegits com el torrent de Colobrers, justament pel seu valor d'espai intacte. Però els fets ens mostren com les obres d'una empresa sota la direcció d'un projecte ministerial per a fer una infraestructura de caràcter supramunicipal han estat autoritzades amb unes condicions que mai fins ara no s'havien admès, amb la plena supeditació i l'actitud servil que les obres presents delaten.

L'excusa de ser obres "de l'Estat" ens porta al record de la fortalesa d'un alcalde que, en època franquista, va posar límits a un poder militar com la Guàrdia Civil i ambdós estaments, l'Alcaldia i el Cos Policial, van saber fer les coses correctament. Que en plena democràcia es pugui devaluar el contingut de les proteccions i els valors de l'autoritat local com per arribar a unes destrosses com les que estem assistint és una acció democràticament culpable.

Cert que, conscient del problema, el regidor de medi ambient ha ajustat la traça en allò que li ha estat possible per tal de limitar una mica l'impacte. Una traça que apareixia tant caòtica que ni aprofitava, per exemple, d'anar en paral·lel a la carretera de Matadepera quan això era plenament possible en un dels trams. Però és insuficient del tot. L'acció tècnica d'esmenar la traça salva parcialment la posició tècnica però gens la política. El regidor ha estat mig tècnic, però un mal polític. I l'alcalde ha estat absent i hi segueix.

A Castellar del Vallès, una semblant posició de mirar cap un altre costat per part de l'Ajuntament, però en un municipi més petit, les pressions socials ja han arribat a preocupar al polítics locals que han de començar a dir que no és cosa d'ells..., que no ho sabien del tot..., que no hi estan d'acord... Mentre estant, a Sabadell, una societat amb més població, però amb menys agilitat per a respondre, està adormida encara davant la transcendència de l'impacte. I l'alcalde Bustos juga clarament a aquesta situació adormida per tal de que no hi hagi conflicte, per a que aquest passi sense efectes.

En termes democràtics de l'aplicació equitativa de la llei des dels càrrecs públics estem davant d'un fet molt greu. I ho és particularment més des d'una adscripció política, el socialisme, que hauria de ser més rigorós encara respecte de les formes del poder i els continguts ambientals, perquè ambdós són valors de progrés.

El pas de gasoducte per Sabadell no és solament una desgracia ambiental, sinó el ridícul ple i l'auto deslegitimació d'una autoritat política electe. Una culpa que l'estil populista de moment tapa amb el nou vestit de l'emperador. Fins que arribarà un dia que acabarà sent òbvia la vergonya i, en ple carrer, es descobrirà la falsificació.